

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΚΤ-ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΜΟ

Mario DRAGHI
Πρόεδρος

κ. Νικόλαο Χουντή
Μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
60, rue Wiertz
B-1047 Βρυξέλλες

Φρανκφούρτη, 10 Οκτωβρίου 2017

L/MD/17/382

Σχετ: Η επιστολή σας (QZ-064)

Αξιότιμο μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κύριε Χουντή,

Σας ευχαριστώ για την επιστολή σας, την οποία μου διαβίβασε ο κ. Roberto Gualtieri, Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, μαζί με συνοδευτική επιστολή στις 13 Ιουλίου 2017.

Είχα επανειλημμένως την ευκαιρία να εξηγήσω το θέμα των συναλλαγών που αφορούν ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων (Securities Markets Programme – SMP), π.χ. σε απαντητικές επιστολές προς εσάς και τους συναδέλφους σας¹, καθώς και απαντώντας σε ερωτήσεις στη διάρκεια ακροάσεων ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής.

Η ΕΚΤ δημοσιεύει ανά τακτά διαστήματα στον δικτυακό της τόπο στοιχεία σχετικά με τους τίτλους που διακρατούνται από το Ευρωσύστημα στο πλαίσιο του προγράμματος SMP, κατά χώρα έκδοσης.² Επιπλέον, τα τελευταία έτη, οι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΚΤ περιέχουν στοιχεία σχετικά με τα καθαρά έσοδα από τόκους επί ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου που διακρατούνται από την ΕΚΤ στο πλαίσιο του προγράμματος SMP. Σύμφωνα με τη δέσμευση της ΕΚΤ για διαφάνεια, μπορώ να σας παράσχω τις πληροφορίες που ζητήσατε σχετικά με τα καθαρά έσοδα από τόκους επί ελληνικών τίτλων που

¹ Για παράδειγμα, στην απαντητική επιστολή προς μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/160301letter-dimasi-et-al.en.pdf>

² Στο τέλος του 2016 το Ευρωσύστημα διακρατούσε ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου με ονομαστική αξία 13,2 δισεκ. ευρώ, λογιστική αξία 12,3 δισεκ. ευρώ και μέση εναπομένουσα διάρκεια 2,9 έτη. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. το δελτίο Τύπου που συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις της ΕΚΤ για το 2016: <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2017/html/pr170216.el.html>

αποκτήθηκαν από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος στο πλαίσιο του προγράμματος SMP, τα οποία ανήλθαν σε 7,8 δισεκ. ευρώ την περίοδο 2012-16. Τα έσοδα αυτά αποτελούνται από i) το τοκομερίδιο και ii) το δεδουλευμένο έσοδο από την απόσβεση της υπό το άρτιο διαφοράς επί των ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου που διακρατούνται στο πλαίσιο του προγράμματος SMP (βλ. παράρτημα), τα οποία καταγράφονται στα αποτελέσματα χρήσης κάθε κεντρικής τράπεζας του Ευρωσυστήματος όπως καθίστανται δεδουλευμένα.

Σύμφωνα με το καθεστώς νομισματικού εισοδήματος που ορίζεται στο άρθρο 32 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα έσοδα που πραγματοποιεί κάθε ΕθνΚΤ από το εν λόγω πρόγραμμα συγκεντρώνονται εντός του Ευρωσυστήματος, μαζί με το λοιπό πραγματοποιηθέν νομισματικό εισόδημα.³ Το συγκεντρωμένο νομισματικό εισόδημα κατανέμεται εν συνεχεία μεταξύ των ΕθνΚΤ σύμφωνα με τα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

Όσον αφορά το ερώτημά σας σχετικά με τα καθαρά έσοδα από τόκους επί ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο της συμφωνίας για τα καθαρά χρηματοοικονομικά στοιχεία (Agreement on Net Financial Assets - ANFA)⁴, αυτό είναι ένα ζήτημα το οποίο εμπίπτει στο πεδίο των εθνικών αρμοδιοτήτων και όχι στο πεδίο αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ. Για περισσότερες πληροφορίες επί του θέματος μπορείτε να απευθυνθείτε στις επιμέρους ΕθνΚΤ.

Θα ήθελα να διευκρινίσω ότι τα καθαρά κέρδη των ΕθνΚΤ διανέμονται στους μετόχους τους σύμφωνα με τους αντίστοιχους εθνικούς κανόνες περί διανομής κερδών, οι οποίοι διαφέρουν μεταξύ των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι οι μεταβιβάσεις πόρων των ΕθνΚΤ προς τις αντίστοιχες εθνικές κυβερνήσεις, είτε με τη μορφή συστήματος διανομής κερδών είτε με άλλη ισοδύναμη μορφή, πρέπει να συμμορφώνονται με τους περιορισμούς που επιβάλλει η Συνθήκη εν προκειμένω, ιδίως με την αρχή της ανεξαρτησίας των κεντρικών τραπεζών σύμφωνα με το άρθρο 130 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.⁵

³ Βλ. το άρθρο 32 του καταστατικού του ΕΣΚΤ – Κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών: «(1) Το εισόδημα που συγκεντρώνουν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στον τομέα της νομισματικής πολιτικής του ΕΣΚΤ, εφεξής ονομαζόμενο “νομισματικό εισόδημα”, κατανέμεται κατά το τέλος κάθε οικονομικού έτους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. [...] (5) Το συνολικό ποσό του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών κατανέμεται μεταξύ τους κατ’ αναλογία με τα καταβεβλημένα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ [...]» Το πλήρες κείμενο του καταστατικού διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ, στη διεύθυνση: https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/c_32620121026el_protocol_4.pdf. Για αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες που αφορούν την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος, βλ. https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/celex_32016d003601_el_txt.pdf

⁴ Η συμφωνία για τα καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Agreement on Net Financial Assets - ANFA) είναι μια συμφωνία που έχουν συνάψει οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ και η ΕΚΤ, η οποία ορίζει κανόνες και όρια για τη διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με τα εθνικά καθήκοντα των ΕθνΚΤ. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me-more/html/anfa_qa.el.html.

⁵ Πιο συγκεκριμένα, η αρχή της οικονομικής ανεξαρτησίας ορίζει ότι μια εθνική κεντρική τράπεζα πρέπει να διαθέτει επαρκή μέσα ούτως ώστε να εκτελεί όχι μόνο καθήκοντα σχετικά με το ΕΣΚΤ, αλλά και τα εθνικά της καθήκοντα. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να διαφυλάσσει τη θεσμική και οικονομική ανεξαρτησία της ΕθνΚΤ του, διασφαλίζοντας έτσι την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων της βάσει της Συνθήκης και του καταστατικού του ΕΚΣΤ.

Στο παρελθόν, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ μεταβίβασαν στην Ελλάδα, μέσω διαχωρισμένου λογαριασμού, ποσά ίσα με το μερίδιο εσόδων των ΕθνΚΤ τους στο χαρτοφυλάκιο του προγράμματος SMP, μαζί με τα ποσά που προέκυψαν από τα έσοδα των ΕθνΚΤ τους επί των ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου που διακρατούνται στο πλαίσιο της συμφωνίας ANFA. Η συγκεκριμένη απόφαση ελήφθη από το Eurogroup τον Φεβρουάριο του 2012 με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της βιωσιμότητας του ελληνικού δημόσιου χρέους στο πλαίσιο του δεύτερου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής της Ελλάδας.

Εν κατακλείδι, επιτρέψτε μου να επαναλάβω ότι τυχόν μελλοντικές αποφάσεις σχετικά με τη μεταβίβαση στο ελληνικό κράτος ποσών ίσων με τα έσοδα των ΕθνΚΤ δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΕΚΤ ή των ΕθνΚΤ, αλλά στην αρμοδιότητα των εθνικών κυβερνήσεων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ.

Με εκτίμηση,

[υπογραφή]

Mario Draghi

Συν.

Παράρτημα: Έσοδα που πραγματοποίησαν οι ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος επί ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του προγράμματος SMP από το 2012 έως το 2016 (σε εκατ. ευρώ)

Έτος	Τοκομερίδιο	Διαφορά υπό το άρτιο	Συνολικά έσοδα
2012	1.547	790	2.337
2013	1.308	641	1.949
2014	1.021	484	1.505
2015	783	360	1.144
2016	624	279	903
Συσσωρευμένα έσοδα	5.283	2.555	7.838